

CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשוויץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

ליורשי התובעת (שם חסוי)¹

בעניין חשבונה של Berthe Davidovitsch

מס' תביעה: 719349/ES²

גובה המענק: 49,375.00 פרנקים שווייצריים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעתה של (שם חסוי), מבית (שם חסוי) (להלן "התובעת") לחשבון שפורסם על שם ברטה דוידוביץ (להלן "בעלת החשבון") בסניף ציריך של בנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק").

כל המענקים מתפרסמים. במידה שהתובע דרש חיסיון לגבי תביעתו, כמו במקרה דנן, שם התובע, שמות קרובי משפחתו, להוציא את שם בעל החשבון, ושמו של הבנק נשמרים חסויים.

מידע שהוגש על ידי התובעת

התובעת הגישה לבית המשפט שאלון ראשוני ב- 1999 בו זיהתה את בעלת החשבון כסבתה מצד אביה, ברטה דוידוביץ, אשר נולדה ב- 1885, ואשר נשאה ל(שם חסוי). התובעת ציינה שסביה, אשר היו יהודים, התגוררו במראמורס, רומניה, והיה להם בן אחד, (שם חסוי), אבי התובעת, אשר נולד ב- 9 במאי 1914. התובעת ציינה שבבעלות סבה ואביה היה מרכז למכירת חומרי בניה ושהיו להם קשרי עסקים עם מפעלים בגרמניה ובשוויץ. התובעת הוסיפה שאביה גורש לאורדיה, רומניה, ואחר כך נשלח לגטו. כמו כן, התובעת ציינה שסבתה נפטרה ב- 1940 ברומניה ושאביה נפטר ב- 18 בספטמבר 1995 בחיפה, ישראל. התובעת הגישה העתקים של תעודת הלידה הרומנית שלה, בה צוין ששם הנעורים שלה היה (שם חסוי) ושאביה נקרא (שם חסוי), וכמו כן, העתק של תעודת הפטירה הישראלית של אביה, בה צוין ששם המשפחה שלו היה (שם חסוי).

התובעת ציינה כי נולדה ב- 15 באוגוסט 1947 בקלז'ו, רומניה.

¹ התובעת (שם חסוי) נפטרה ב-23 בדצמבר 2001. בעלה, (שם חסוי), הגיש את תעודת הפטירה שלה, את תעודת הנישואין שלה ואת תעודות הלידה של שתי בנותיה, (שם חסוי) ו-(שם חסוי).

² התובעת (שם חסוי) לא הגישה טופס תביעה ל- CRT. אולם, ב- 1999 היא הגישה שאלון ראשוני, מס' HEB-0221-009, לבית המשפט בארה"ב. אף על פי שהשאלון הראשוני אינו טופס תביעה, בית המשפט, בצו מן ה- 30 ביולי 2001, הורה שהשאלונים שניתן לטפל בהם כטופסי תביעה יטופלו כתביעות שהוגשו במועד (ראה: *Order Concerning Use of Initial Questionnaire Responses as Claim Forms in the Claims Resolution Process for Deposited Assets (July 30, 2001)*). השאלון הראשוני הועבר ל- CRT ונרשם תחת מס' תביעה 719349.

מידע זמין ברשומות הבנק

רשומות הבנק כוללות רשימת חשבונות רדומים. לפי רשומות אלה, בעלת החשבון היתה *Madame* (גברת) ברטה דוידוביץ. ברשומות הבנק לא צוינו עיר או ארץ מגוריה של בעלת החשבון. לפי רשומות הבנק, לבעלת החשבון היה חשבון מסוג בלתי ידוע. רשומות הבנק מראות בנוסף שהחשבון הועבר לחשבון מושהה, המיועד לחשבונות רדומים, לפני ה- 30 ביוני 1964 ושהחשבון נסגר ב- 30 ביוני 1964. שווי החשבון ביום סגירתו הוא בלתי ידוע. אין הוכחות ברשומות הבנק כי בעלת החשבון או יורשיה סגרו את החשבון וקבלו את היתרה.

בדיקת ה- CRT

זיהוי בעלת החשבון

שמה של סבתה מצד אביה של התובעת מתאים לשם שפורסם לגבי בעלת החשבון. ה- CRT מציין שרשומות הבנק לא כוללות שום מידע ספציפי לגבי בעלת החשבון מלבד שמה ותוארה.

ה- CRT מציין שהשם ברטה דוידוביץ מופיע פעם אחת בלבד ברשימה שפורסמה בפברואר 2001 ובה מופיעים החשבונות שלגביהם הוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") קבעה שהם שייכים באופן קרוב לוודאי או אפשרי לקורבנות רדיפות הנאצים (להלן "רשימת ICEP").

ה- CRT מציין שהתובעת הגישה לבית המשפט שאלון ראשוני ב- 1999, בו תבעה את זכותה לחשבון בנק שוויצרי על שם ברטה דוידוביץ, לפני הפרסום בפברואר 2001 של רשימת ICEP. הדבר מלמד כי התובעת ביססה את תביעתה לא רק על כך שלבעלת חשבון המופיעה ברשימת ICEP שם זהה לקרובת משפחתה, אלא על קרבה משפחתית שהיתה ידועה לה לפני פרסום רשימת ICEP. האמור לעיל גם מלמד שלתובעת היתה סיבה להאמין שקרובת משפחתה היתה בעלת חשבון בנק בשוויץ לפני פרסום רשימת ICEP. האמור תומך במהימנות המידע שמסרה התובעת.

מעמד של בעלת החשבון כקורבן של רדיפות הנאצים

התובעת הוכיחה באופן סביר שבעלת החשבון היתה קורבן של רדיפות הנאצים. התובעת ציינה שבעלת החשבון היתה יהודיה ונפטרה ב- 1940 ושכנה, שהיה גם יהודי, גורש לאורדיה ואחר כך נשלח לגטו.

הקשר המשפחתי של התובעת עם בעלת החשבון

התובעת הוכיחה באופן סביר שבעלת החשבון היתה קרובת משפחתה כאשר מסרה מידע ספציפי ומסמכים המוכיחים שבעלת החשבון היתה סבתה מצד אביה. מסמכים אלה כוללים העתקים של תעודת הלידה הרומנית שלה, בה צוין ששם הנעורים שלה היה (שם חסוי) ושאיבה נקרא (שם חסוי), וכמו כן, העתק של תעודת הפטירה הישראלית של אביה, בה צוין ששם המשפחה שלו היה (שם חסוי), מה שמאמת באופן בלתי תלוי שלקרובי משפחתה היה אותו שם המשפחה כמו לבעלת החשבון. ה- CRT מציין שהתובעת הגישה לבית המשפט שאלון ראשוני ב- 1999, בו זיהתה את הקשר בין בעלת החשבון והתובעת לפני הפרסום בפברואר 2001 של רשימת ICEP. לבסוף, ה- CRT מציין שהמידע הנ"ל הינו מסוג המידע הנמצא בידי בני משפחה ומעיד כי בעלת החשבון היתה מוכרת היטב לתובעת כבת משפחה כפי שהיא ציינה בשאלון הראשוני.

אין כל מידע לפיו לבעלת החשבון יורשים נוספים בחיים.

בעניין תשלום יתרת החשבון

רשומות הבנק מראות שהחשבון הועבר לחשבון מושהה לפני ה- 30 ביוני 1964 ושנסגר ב- 30 ביוני 1964.

מכוון שלפי התובעת בעלת החשבון נפטרה ב- 1940 ושבנה של בעלת החשבון נשלח לגטו; מכוון שאין ראייה שהיתרה בחשבון שולמה לבעלת החשבון; מכוון שבעלת החשבון או יורשיה לא יכלו לקבל מידע מן הבנק אודות החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה בשל הנוהג בבנקים השוויצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על ידי בעלי חשבונות, זאת בשל חשש מחבות כפולה; ומכוון שניתן ליישם את חזקות (ח) ו- (י) שבסעיף 28 של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין") (ראה נספח א'), הכרעתו של ה- CRT היא כי סביר שהיתרה בחשבון לא נתקבלה על ידי בעלת החשבון או יורשיה. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה- CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו את היתרה שבחשבונות.

הבסיס למענק

ה- CRT קבע כי ראוי לפסוק מענק לטובת התובעת. ראשית, התביעה הנה קבילה בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובעת הוכיחה כי סביר שבעלת החשבון היתה סבתה, וקירבה זו מצדיקה את המענק. שלישית, ה- CRT קבע כי סביר שבעלת החשבון או יורשיה לא קבלו בעבר את היתרה שבחשבון הנדון.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעלת החשבון היה חשבון מסוג בלתי ידוע. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר השווי בחשבון אינו ידוע, כמו במקרה דנן, חישוב השווי הנוכחי נעשה בעזרת השווי הממוצע של חשבון מאותו סוג בשנת 1945. לפי חקירת ICEP, בשנת 1945 השווי הממוצע של חשבון מסוג בלתי ידוע היה 3,950.00 פרנקים שוויצרים. השווי הנוכחי של סכום המענק נקבע על ידי הכפלת הסכום כפי שנקבע בהתאם לסעיף 29 במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 31 (1) של סדרי הדין. לפיכך, הסכום הסופי של המענק הוא 49,375.00 פרנקים שוויצרים.

הקף המענק

תשומת לב התובעת לכך, כי בהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה- CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעתה כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשוויץ שביכולתה לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שוויצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה- CRT מאשר מענק זה לצורך אישורו של בית המשפט ותשלום על ידי הממונים המיוחדים.